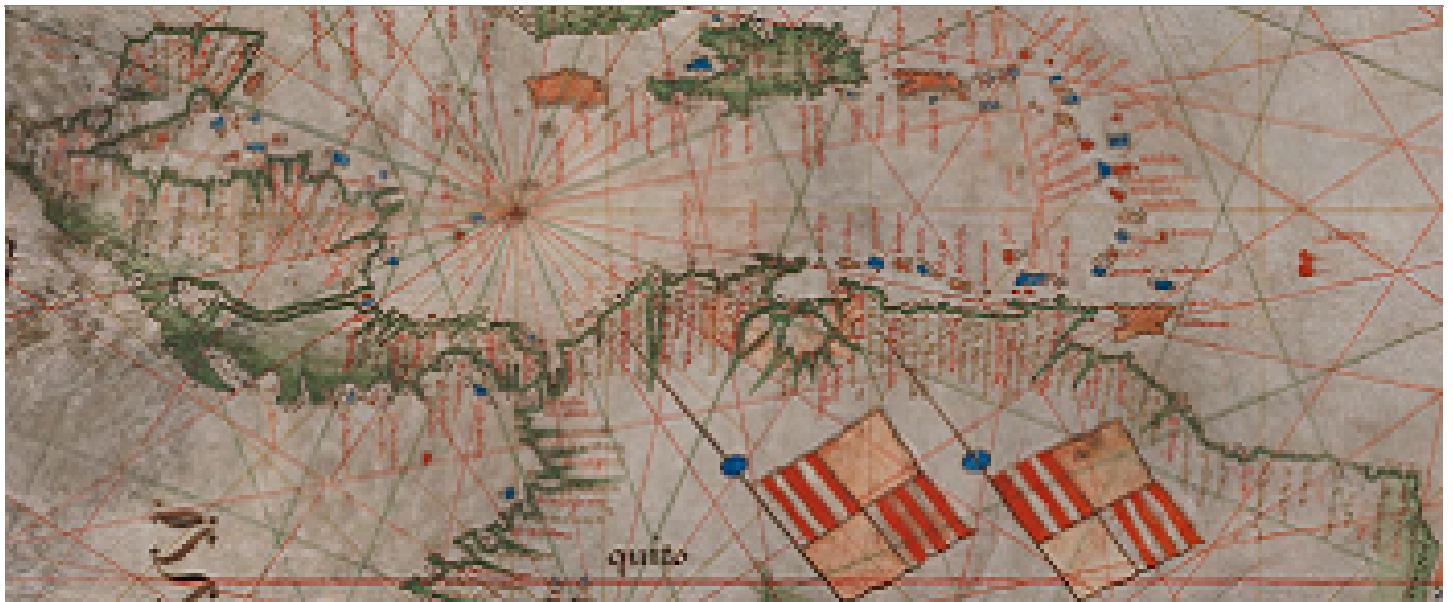

El català Ballester, nomenat primer alcalde europeu d'Amèrica

Autor: Marc Pons

Data de publicació: 08-08-2021

Ballester va exercir com a alcalde fins que, l'any 1500, la monarquia hispànica va fabricar un cop d'estat contra els Colom i el seu entorn polític i social, amb l'objectiu d'usurpar la totalitat de recursos que generava l'empresa americana. Article d'En Marc Pons.

Tal dia com avui de l'any 1496, fa 525 anys, Bartomeu Colom ?germà de Cristòfol Colom? fundava oficialment la ciutat de La Nova Isabela (actualment Santo Domingo), situada a peu de mar a la costa sud-est de l'illa Hispaniola, sobre un assentament efímer anterior que datava de l'empresa colonitzadora desplegada durant el segon viatge colombí (1493). La Nova Isabela va ser fundada amb el propòsit de reunir en un sol emplaçament tota l'administració colonial colombina; és a dir, per fer les funcions de capital de la colònia. I en l'acte fundacional Bartomeu Colom va nomenar alcalde de la ciutat el tarragoní Miquel de Ballester.

Ballester (Tarragona, 1459 – Santo Domingo, 1516) era fill de Joan de Ballester, alt funcionari de la cancelleria catalanoaragonesa a Barcelona, originari de Manacor (Mallorca), i de Francina de Taranau, membre d'una poderosa nissaga de comerciants jueus conversos de Barcelona. No obstant això, la vida de Ballester transcorreria lluny de la vella Tàrraco: la seva participació en el segon viatge colombí (1493), al costat d'Antoni de Torres, capità de la Marigalant (el vaixell insígnia) i la seva condició de persona de confiança dels Colom en el procés colonitzador ?polític, militar i econòmic? de la Hispaniola, dibuixen el perfil d'un home de món i d'un viatger incansable.

Ballester va ser, també, el primer empresari al Nou Món: va introduir i posar en funcionament un sistema de producció industrial anomenat "trepig", que consistia en l'obtenció del sucre aixafant la canya amb la força motriu de l'aigua. Aquella tècnica ja s'utilitzava, amb anterioritat, als latifundis de canya sucrera de Gandia (País Valencià), propietat de la poderosa família Borja (un dels vèrtexs de l'empresa colombina). Ballester va exercir com a alcalde fins que, l'any 1500, la monarquia hispànica va fabricar un cop d'estat contra els Colom i el seu entorn polític i social, amb l'objectiu d'usurpar la totalitat de recursos que generava l'empresa americana.

https://www.elnacional.cat/ca/efemerides/marc-pons-catala-ballester-nomenat-alcalde-europeu-america_634562_102.html